

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΧΑΝΙΩΝ

"ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ"

16 - 25 ΜΑΪΟΥ 1997

Πρόγραμμα εορταστικών εκδηλώσεων 56ης επετείου

"BATTLE OF CRETE"

16 - 25 MAY 1997

Programme of the celebrations 56th anniversary

Μήνυμα από τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας ΚΩΣΤΑ ΣΙΜΙΤΗ

Συμπληρώνονται φέτος 56 χρόνια από τη Μάχη της Κρήτης η οποία αποτελεί μια από τις λαμπρότερες στιγμές της σύγχρονης παγκόσμιας ιστορίας. Το πάθος για την ελευθερία και η αυτοθυσία των αγωνιστών της Μάχης της Κρήτης, η τόλμη και ο ηρωϊσμός τους, έστειλαν το μήνυμα της γενναιότητας και της αντίστασης για την υπεράσπιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Η Μάχη της Κρήτης έδωσε δείγματα γραφής της αποφασιστικότητας της Ελλάδας όταν πρόκειται να πολεμήσει για τα δίκαια και την ανεξαρτησία της.

Η Μάχη της Κρήτης αποτέλεσε το πρώτο παράδειγμα συνεργασίας των συμμάχων εναντίον του Άξονα. Οι Κρήτες και οι σύμμαχοι συμπολεμιστές τους ύψωσαν αγέρωχα και αποφασιστικά το ανάστημά τους απέναντι στον εισβολέα, σε μια άνιση και ηρωική αναμέτρηση. Συνεχίζοντάς την αλβανική εποποιία, κατάφεραν να αναχαιτίσουν για σημαντικό διάστημα την επέλαση του Χίτλερ. Η συμβολή τους στην κατοπινή ήττα των δυνάμεων του Άξονα ήταν σίγουρα σημαντική. Έδειξαν με το παράδειγμά τους, ότι η πίστη στην Ελευθερία, στην Ειρήνη και την Δημοκρατία δεν αναγνωρίζει «ρεαλισμό», ούτε στάση ηττοπάθειας και αναμονής της μοιραίας επικράτησης του δυνατού. Εξέπεμψαν μήνυμα αντίστασης και αγώνα. Απέδειξαν ότι «θέλει αρετήν και τόλμην η Ελευθερία».

Γι' αυτό οι Κρήτες και οι σύμμαχοί τους πέρασαν στην Ιστορία. Γι' αυτό η Μάχη της Κρήτης αποτελεί και σήμερα σύμβολο όχι μόνο για την Ελλάδα, αλλά για όλη τη Μεσόγειο και την Ευρώπη. Εκφράζει τη θέληση συνεργασίας, με όλους όσους πιστεύουν στα ιδανικά της Ελευθερίας και της Ειρήνης, ιδανικά που ασπάζονται σήμερα όλοι οι λαοί της Ευρώπης. Εκφράζει το όραμα που προβάλλει σήμερα, για μια Μεσόγειο της συνεργασίας και της ανάπτυξης, του σεβασμού του πολιτισμού κάθε λαού και της εθνικής του ανεξαρτησίας. Εκφράζει τη θέληση για μια Ελλάδα σύγχρονη, υπερήφανη και ισχυρή, για μια Ελλάδα που προωθεί ενεργά τα εθνικά δίκαια, δικαιώματα και συμφέροντά της.

Πενήντα έξι χρόνια μετά τη Μάχη της Κρήτης η Ελλάδα διαδραματίζει ενεργό ρόλο για μια Ευρώπη με περισσότερη Δημοκρατία, Κοινωνική Δικαιοσύνη και Αλληλεγγύη. Συμβάλλει στην προσπάθεια για μια Ευρώπη που διευρύνεται, εξασφαλίζοντας Ειρήνη, και στηρίζεται στις πάγιες αξίες και αρχές του πολιτισμού μας και του διεθνούς δικαίου. Πενήντα έξι χρόνια μετά τη Μάχη της Κρήτης η χώρα αναπτύσσει μια ολοκληρωμένη πολιτική για τα Βαλκάνια, και αναδεικνύεται σε πόλο σταθερότητας, ασφάλειας και συνεργασίας. Με συνέπεια επιμονή και ολομέτωπη δράση, σ' όλα τα επίπεδα, επιδιώκουμε την ισχυρή Ελλάδα, την Ελλάδα που μετέχει στα κέντρα λήψης αποφάσεων, που επηρεάζει τις εξελίξεις, που υπερασπίζεται τα εθνικά συμφέροντα και τα κυριαρχικά της δικαιώματα.

Η προσπάθεια αυτή αποτελεί την έκφραση του συγχρόνου πατριωτισμού στις νέες συνθήκες. Αποτελεί την καλύτερη εκδήλωση μνήμης και χρέους απέναντι στους ήρωες της Μάχης της Κρήτης. Στην προσπάθεια αυτή τα ιστορικά γεγονότα που έχουν σφραγίσει τη μνήμη και τη συνείδησή μας, πρέπει να αποτελούν για όλους σας πηγή δύναμης και ελπίδας.

Message from the Prime Minister of Greece KOSTAS SIMITIS

On the occasion of the 56th anniversary of the Battle of Crete, the Prime Minister Kostas Simitis made the following statement:

Fifty six years have passed since the Battle of Crete, one of the most glorious moments of contemporary world history. The passion for freedom and the self-sacrifice of the fighters, their boldness and heroism, sent the message of bravery and resistance, for the defence of human dignity. The Battle of Crete gave a proof of the determination of the Greeks when they have to fight for their rights and independence.

In the Battle of Crete the Allies worked together for the first time to fight the Axon. The Cretans and their allied comrades-in-arms stood up proudly and decidedly before the invader, fighting an unequal and heroic battle. Following the victory in the Albanian front, they managed to contain Hitler's charge in short time. Their contribution to the following defeat of the Axon Forces was undoubtedly important. With their example they proved that faith in Freedom, Peace and Democracy does not allow for any «realism», or defeatism and expectation for the inevitable domination of the strongest. They sent a message of resistance and fight. They proved that «Freedom requires virtue and boldness».

For this reason the Cretans and their allies entered History. For this reason the Battle of Crete remains a symbol not only for Greece, but for the whole Mediterranean and Europe. It expresses the will for cooperation with all those who believe in the ideals of Freedom and Peace, ideals that today all the peoples in Europe approve of. It expresses the vision for a Mediterranean of cooperation and development, respect to the culture and the national independence of every people. It expresses the will for a modern Greece, proud and powerful, a Greece that puts forward its national rights and interests.

Fifty six years after the Battle of Crete, Greece plays an active part in favour of a Europe with more Democracy, Social Justice and Solidarity. Greece contributes to the effort for an expanding Europe, it ensures Peace and lies on the fixed values and principles of our civilization and the international law. Fifty six years after the Battle of Crete, the country develops a complete policy for the Balkans and is proved to be a pole of stability, security and cooperation. Consistently and persistently, activated on all sides, we aim at a powerful Greece which participates in the decision-making centres, which influences the developments and defends its national interests and sovereign rights.

This effort is the expression of modern patriotism under the new circumstances. It is the best expression of commemoration and obligation to the heroes of the Battle of Crete. In this effort, the historical facts that have sealed our memory and our conscience must constitute a source of strength and hope for all of us.

Μήνυμα ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ της Αυστραλίας

Εφέτος εορτάζουμε την 56η επέτειο της Μάχης της Κρήτης και του αγώνα στην Ελλάδα κατά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Δυνάμεις που ξεπερνούσαν τις 31.000 από την Αυστραλία, Βρετανία και Νέα Ζηλανδία πολέμησαν στο πλευρό 11.000 Ελλήνων στρατιωτών ενάντια στην πρώτη από αέρος εισβολή της ιστορίας. Πολέμησαν εναντίον ισχυροτέρων δυνάμεων για να υπερασπίσουν την Κρήτη από την Γερμανική εισβολή. Για 12 ημέρες χωρίς βαρέα όπλα και κάτω από σχεδόν συνεχείς αεροπορικές επιθέσεις, οι Σύμμαχοι πολέμησαν γενναία σε μέρη όπως ο κόλπος της Σούδας, το Μάλεμε, το Ρέθυμνο και το Ηράκλειο που τώρα κατέχουν τιμητική θέση στην κοινή μας ιστορία.

Στην αποχώρηση που ακολούθησε μια δύναμη περίπου 12.000 ανδρών της Κοινοπολιτείας, περιλαμβανομένων 3.000 Αυστραλών και 5.000 Ελλήνων στρατιωτών αιχμαλωτίστηκαν, 274 Αυστραλοί ήταν μεταξύ των χιλιάδων Συμμάχων που χάθηκαν στη μάχη.

Θυμόμαστε επίσης το εξαιρετικό θάρρος και τη συμπόνια των ανδρών και γυναικών της Κρήτης οι οποίοι, κατά τη διάρκεια και μετά τη μάχη, διακινδύνευσαν να υποστούν σκληρά αντίποινα προκειμένου να παράσχουν καταφύγιο και φροντίδα σε πολλούς άνδρες των Συμμαχικών Δυνάμεων που έμειναν πίσω.

Ο σεβασμός και η στοργή που αναπτύχθηκαν μεταξύ Αυστραλών και Κρητών κατά τη διάρκεια της μάχης και των εβδομάδων που ακολούθησαν είναι ένας ισχυρός κρίκος στους ακατάλυτους πολιτιστικούς δεσμούς που ενώνουν Ελλάδα και Αυστραλία. Οι 250.000 Έλληνες που μετανάστευσαν στην Αυστραλία μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο έχουν δημιουργήσει γεμάτες παλμό Ελληνικές και Κρητικές κοινότητες που έχουν συνεισφέρει σε τεράστιο βαθμό στον πλούτο της Αυστραλίας.

John Howard

Πρωθυπουργός της Αυστραλίας

Message from the PRIME MINISTER of Australia

This year we commemorate the 56th anniversary of the Battle of Crete and the Greek campaign of the Second World War.

Over 31,000 troops from Australia, Britain and New Zealand fought alongside 11,000 Greek soldiers against the first airborne invasion in history. They fought against great odds to defend Crete from the German invasion. For 12 days, without heavy weapons and under almost constant air attack, the Allies fought bravely at places like Suda Bay, Maleme, Rethimno and Heraklion which now have an honoured place in our shared history.

In the subsequent withdrawal some 12,000 Commonwealth troops, including 3,000 Australians and 5,000 Greek soldiers were taken prisoner. 274 Australians were among the thousands of Allies to perish in the battle.

We remember also the extraordinary courage and compassion of the men and women of Crete who, during and following the battle, risked fierce reprisals to provide shelter and care for many stranded Allied servicemen.

The respect and affection which developed between Australians and Cretans in the course of this battle and the weeks that followed is a strong link in the deep cultural bonds between Greece and Australia. The 250,000 Greeks who have migrated to Australia since the Second World War have created vibrant Greek and Cretan communities which have contributed immensely to the richness of Australia.

John Howard
Prime Minister of Australia

Μήνυμα του Πρωθυπουργού της Νέας Ζηλανδίας HON JIM BOLGER

Σήμερα γιορτάζουμε την 56η Επέτειο της Μάχης της Κρήτης. Θυμόμαστε τις λέξεις του τότε Πρωθυπουργού της Νέας Ζηλανδίας, Peter Fraser, ο οποίος όταν ρωτήθηκε εάν η παρέμβαση των συμμάχων στην Ελλάδα ήταν σοφή πράξη απάντησε ότι “κάθε σκέψη τιμιότητας μας επέβαλε να κάνουμε ότι μπορούσαμε για να βοηθήσουμε τον ηρωικό ελληνικό στρατό και λαό, των οποίων η αντίσταση προς την ιταλική επιθετικότητα, είχε κερδίσει το θαυμασμό όλου του κόσμου.”

Κατά τη διάρκεια της Μάχης της Κρήτης από τις 20 Μαΐου 1941 μέχρι την 1 Ιουνίου 1941 και την πρώτη εισβολή από αέρα στην ιστορία, παραπάνω από 2.000 Νεοζηλανδοί στρατιώτες αιχμαλωτίστηκαν. 671 Νεοζηλανδοί σκοτώθηκαν ή πέθαναν από τους τραυματισμούς στη μάχη, μία τρομακτική απώλεια ζωής για μία ειρηνική χώρα 20.000 χιλιόμετρα μακριά από την πολεμοταλαιπωρημένη Ευρώπη. Μετά από την παράδοση των συμμαχικών δυνάμεων στην Κρήτη, περίπου 300 Νεοζηλανδοί στρατιώτες κατάφεραν να φύγουν από την Κρήτη. Πολλές φορές Κρητικοί πολίτες έβαλαν σε κίνδυνο τη ζωή τους για να βοηθήσουν τους κυνηγημένους. Ήταν οι Νεοζηλανδοί στρατιώτες της 12ης Διμοιρίας που συνόδευσαν τον Πρωθυπουργό Τσουδερό να διασχίσει με ασφάλεια το νησί κάτω από πολύ άσχημες καιρικές συνθήκες. Μερικοί Νεοζηλανδοί ξαναγύρισαν στην Κρήτη για να πολεμήσουν με τους Κρητικούς αντάρτες αντιστεκόμενοι ηρωικά στην γερμανική κατοχή.

Είναι πράγματι μαρτυρία στην γενναιότητα και αποφασιστικότητα αυτών των στρατιωτών και πολιτών που μας φέρνει ξανά να συγκεντρωθούμε και να θυμηθούμε μισό αιώνα μετά. Θέλω να εκφράσω την ειλικρινή μου ελπίδα ότι αυτοί οι δεσμοί που σφυρηλατήθηκαν μεταξύ των δύο εθνών μας στις σκοτεινές αυτές μέρες θα συνεχίσουν να δυναμώνουν και να αναπτύσσονται στα επόμενα χρόνια.

Message from the Prime Minister of New Zealand HON JIM BOLGER

Today we commemorate the 56th Anniversary of the Battle of Crete. We recall the words of the then New Zealand Prime Minister, Peter Fraser, who when questioned of the wisdom of the Allied intervention in Greece, stated that "every consideration of honour impelled us to take all the steps within our power to assist the gallant Greek army and people whose resistance to Italian aggression had won the admiration of the world".

In the course of the Battle of Crete 20 May 1941-1 June 1941, the first airborne invasion in history, over two thousand New Zealand soldiers were taken prisoners. Six hundred and seventy one New Zealanders were killed or died of wounds in the battle, a horrific loss of life for a peaceful nation twenty thousand kilometres removed from war-torn Europe. After the surrender of Allied forces on Crete, about three hundred New Zealand servicemen escaped from the island. Often Cretan civilians risked their lives to assist the escapers. It was New Zealand soldiers of the 12 Platoon who escorted Prime Minister Tsouderos across the island in bitterly cold conditions to safety. A few New Zealanders later returned to Crete to fight with Cretan guerrillas heroically resisting the German occupation.

It is indeed testimony to the courage and determination of those soldiers and civilians that brings us once again to gather and remember over half a century hence. May I express my sincere hope that these common bonds, forged between our two nations in days of darkness, will continue to strengthen and grow in the years to come.

Μήνυμα της Α.Ε. του πρέσβη της Μεγάλης Βρεταννίας SIR MICHAEL LLEWELLYN SMITH KCVO CMG

Είκοσι έξι έτος είναι η 56η επέτειος των ηρωικών ημερών του Μαΐου του 1941, όταν Κρητικοί και σύμμαχοι πολέμησαν τόσο γενναία για να σώσουν την Κρήτη από την εχθρική κατοχή. Είναι πολύ ενθαρρυντικό το γεγονός ότι πολλοί βετεράνοι και οι γυναίκες τους εξακολουθούν να έρχονται για προσκύνημα στη Μεγαλόνησο.

Ελπίζω πως μέσα από τις όχι πάντα ευχάριστες αναμνήσεις εκείνων των ημερών θα μπορέσετε να ξαναζωντανέψετε το πνεύμα της συντροφικότητας και της αφοσίωσης στην ελευθερία που επιδείχθηκε το 1941.

Οι Κρητικοί, οι Βρετανοί, οι Αυστραλοί και οι Νεοζηλανδοί της Δύναμης Κρήτης (CREFORCE) υπέστησαν βαριές απώλειες, που όμως δεν ήταν μάταιες. Το πλήγμα που κατάφεραν στις δυνάμεις του Χίτλερ και στα φιλόδοξα σχέδιά του ήταν ζωτικής σημασίας για τη συμμαχική υπόθεση. Θυμόμαστε με θλίψη και θαυμασμό αυτούς που δεν επέζησαν. Χαιρετίζουμε αυτούς που έζησαν και συνέχισαν να πολεμούν, προσφέροντας έτσι τη δική τους συμβολή στη συντριβή του κακού, την επιβίωση της ελευθερίας και τη διατήρηση της ειρήνης.

Οι βετεράνοι μας και οι οικογένειές τους, και γενικά όλοι μας, θα είμαστε πάντα ευγνώμονες προς τους Κρητικούς για τη γεμάτη αυταπάρνηση γενναιότητά τους και για τη φιλοξενία που πρόσφεραν κρύβοντας και βοηθώντας Συμμάχους στρατιωτικούς με μεγάλο κίνδυνο δικό τους, των οικογενειών τους και, σε μερικές περιπτώσεις, ολόκληρων των χωριών τους. Αποτελούν παράδειγμα για τους συντοπίτες τους που είναι πολύ νέοι για να γνωρίζουν τα γεγονότα αυτά από πρώτο χέρι. Είμαστε ευτυχείς και περήφανοι που διατηρούμε ζωντανή την ανάμνηση των θυσιών που έκαναν αυτοί που πολέμησαν για την ελευθερία.

Είναι τιμή μου να διαβιβάσω τις θερμότερες ευχές της Βρεττανικής Κυβέρνησης και του Βρεττανικού λαού σε όλους σας, νέους και γέρους, που συγκεντρωθήκατε εδώ φέτος για να γιορτάσετε την επέτειο της Μάχης της Κρήτης.

From the Ambassador SIR MICHAEL LLEWELLYN SMITH KCVO CMG

This year is the 56th anniversary of the heroic days of May 1941, when Cretans and allies fought so bravely to save Crete from enemy occupation. It is heartening that many veterans and their wives continue to make the pilgrimage to the "Great Island". I hope that amid the memories of those days, some of them sad, you will be able to rekindle the spirit of comradeship and the dedication to freedom which were displayed in 1941.

The Cretans, Britons, Australians and New Zealanders of CREFORCE suffered heavy losses. They were not in vain. The blow they inflicted on Hitler's forces, and the damage to his ambitions, were vital to the allied cause. We remember with sadness and admiration those who did not survive. We salute those who survived to fight another day and make their own contribution to the downfall of evil, the survival of freedom and the maintenance of peace.

Our veterans and their families, indeed all of us, will always be grateful to the people of Crete for their selfless bravery and hospitality in sheltering and aiding the Allied troops at great risk to themselves, their families and, in some cases, their whole villages. They are an example to those in Crete who are too young to have witnessed these events at first hand. We are glad and proud to keep alive the memories of the sacrifices made by those who fought for freedom.

It is my privilege to send the warmest wishes of the British government and people to all of you, young and old, who gather this year to commemorate the Battle of Crete.

Χαιρετισμός της Νομάρχου Χανίων κ. ΑΛΕΚΑΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

Πέρασαν 56 χρόνια από τότε που στα αδάμαστα βουνά και στα βαθύσκια λαγκάδια, στους ανοιξιάτικους κάμπους και τ' άγρια χαράκια, μέσα από τη φωτιά, τη λάβα και τον ορυμαγδό της Μάχης, αναδύθηκε γι' άλλη μια φορά το μεγαλείο και το απροσμέτρητο ψυχικό σθένος της Κρήτης. Καθώς ο εχθρός, ο αρνητής της Λευτεριάς της Κρητικής ψυχής, έσφιγγε τον κλοιό, κατασκέπαζε με τη μαύρη σκιά του και ποδοπατούσε με το βάρος της σιδερένιας μπότας του τα ηρωικά κορμιά, τις αδούλωτες καρδιές δρόσιζε κι ανάσταινε ο αντίλαλος της δόξας, ο υπέρ πάντων αγώνας, κι η ακατάβλητη περηφάνεια ενός λαού τόσο βασανισμένου, μα ποτέ υπόδουλου. Η σπίθα της Αντίστασης φώτισε το σκοτάδι του χαλασμού κι η Κρήτη, για μια ακόμη φορά στην πολύχρονη ιστορία της, κράτησε ψηλά την ιερή σημαία της φυλής, ανεμίζοντας, φλάμπουρο στους ουρανούς του κόσμου, το άσβεστο αστέρι της Τιμής και των Ανθρώπων Ιδανικών. Απ' τη μικρή αυτή γωνιά της υδρογείου δόθηκε απλόχερα η φλόγα της Ελπίδας, αναπτερώθηκε η κουρνιασμένη και φοβισμένη ψυχή «των ό,που γης κατατρεγμένων», κι αποδείχθηκε περίτρανα πως η μεγαλωσύνη της Ψυχής δεν σκύβει σε πάνοπλους κατακτητές και δεν λυγίζει απ' τα βασανιστήρια, η αθάνατη Πατρίδα δεν φυλακίζεται σε στρατόπεδα συγκέντρωσης κι η Λευτεριά κι η Δικαιοσύνη δεν γνωρίζουν και δεν ανέχονται δεσμά και συρματοπλέγματα.

Κληρονόμοι εμείς βαριάς κληρονομιάς, συνεχιστές της αέναης Πατρίδας, πρόμαχοι της Ειρήνης, αλλά και αποφασισμένοι κι ατσαλωμένοι ενάντια στους διάφορους σύγχρονους εχθρούς, κρατούμε πάντα μεσ' την καρδιά τη διαχρονική κρητική Θυσία, φυλαχτό κι οδηγό στους δύσβατους δρόμους που πορευόμαστε, φωτερό ατίμητο καντήλι Αγώνα κι Ανθρώπινης Αξιοπρέπειας, δώρο πολύτιμο ηρωισμού και ψυχικού πλούτου για τις γενιές που θάρθουν.

Προσκυνούμε σου τα πάθη λαέ της Κρήτης. Ευλαβικά αποθέτουμε μυρσίνη δοξαστική και λευκά μοσχολούλουδα στους βράχους τους άλικους απ' το αίμα το Κρητικό, το Ελληνικό. Φύλλα δάφνης σκορπούμε πάνω απ' τα μνήματα των ξένων παιδιών, των Άγγλων, των Αυστραλών, των Νεοζηλανδών, που ήλθαν ν' αγωνιστούν σε προαιώνια γη και τα κράτησε για πάντα στην αγκαλιά της η νέα μάνα τους η Κρήτη. Σταλάζουμε απαλά το δάκρυ μας για να ξεδιψάσουν τα χείλη που απόμειναν να δίνουν στερνό και παντοτεινό φιλί στο Κρητικό χώμα κι ευγνωμονούμε κι ευλογούμε όλους εκείνους που έπαψαν να ζουν στο θάνατο κι έφυγαν για να ζήσουν στην Αθανασία.

Salutation of the prefect of Chania MRS. ALEKA MARKOGIANNAKI

It has been 56 years since the grandeur and fortitude of Crete emerged once again from the wild mountains and dingles, the plains and the sheer cliffs, the lava and the tumult of the Battle. While the enemy, who deprived the Cretan soul from its freedom, attacked from all sides, spreading its black shadow and trampling on the heroic bodies with the weight of its iron boot, the unconquerable hearts of the Cretans were revived by the echo of the glory, the sublime fight, and the indomitable pride of a people that has suffered so much but has never been subdued. The spark of Resistance shed light in the darkness of the turmoil, and Crete, once again in her long history, held high up the sacred flag of the nation waving in the skies of the world pike a pennon the everlasting star of Honour and Human Ideals. This small corner of the globe spread open-handedly the flame of Hope, gave new life to the settled and frightened souls of «the persecuted around the world», and proved beyond any shadow of doubt that the grandeur of the Soul does not submit to any armed conquerors and does not bend by the tortures; that the immortal Homeland cannot be imprisoned in concentration camps and that Freedom and Justice do not acknowledge and do not stand any chains or barbed wires.

We are the heirs of this important heritage, the preservers of the eternal Homeland, defenders of Peace, but at the same time determined and steeled against the actual enemies; we always keep in our heart the historic Cretan Sacrifice as a talisman and guide to show us the way in the difficult course of life, a well-lit cresset representing the Battle and Human Dignity, a precious gift of heroism and spiritual wealth for the generations to come.

We bow to your suffering, people of Crete. We devoutly put glorifying myrtle and white flowers on the rocks that were soaked with Cretan blood, Greek blood. We throw bay leaves over the graves of the foreign soldiers, the British, the Australians, the New Zealanders who came to fight on this immemorial land and were kept for ever in the arms of their new mother, Crete. We softly shed our tears to refresh the lips which give the last and eternal kiss to the Cretan earth and we feel grateful and bless all those who chose not to live in death but in Immortality.

The Prefect of Chania
Aleka Markogiannaki

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

28.10.1940

Έναρξη ελληνοϊταλικού πολέμου

Νοέμβριος 1940

Οι Βρεττανοί αναλαμβάνουν την άμυνα της Κρήτης. Η Κρητική Μεραρχία μεταφέρεται στην Αθήνα

Δεκέμβριος 1940

Με βάση τις διαταγές του Γενικού Στρατηγείου αρχίζουν οι εργασίες για την οργάνωση της πολιτοφυλακής στην Κρήτη

15 Απριλίου 1941

Οι Γερμανοί αποφασίζουν την κατάληψη της Κρήτης.

Β' Δεκαπενθήμερο Απριλίου 1941,

Σχεδιάζεται η μεταφορά Ελληνικών και βρεττανικών δυνάμεων από την Ηπειρωτική Ελλάδα στην Κρήτη.

23 Απριλίου 1941

Η ελληνική πολιτική ηγεσία (Βασιλιάς, Πρωθυπουργός και άλλοι) μεταφέρονται στα Χανιά.

28 Απριλίου 1941

Σύσκεψη Ελληνικής ηγεσίας και Βρετανών αξιωματούχων στα Χανιά. Ζητείται ενίσχυση της στρατιωτικής προετοιμασίας της Κρήτης.

30 Απριλίου 1941

Ορίζεται ο Φράϊμπεργκ διοικητής των συμμαχικών δυνάμεων του Νησιού.

14 Μαΐου

Αρχίζουν συστηματικοί γερμανικοί βομβαρδισμοί στρατιωτικών στόχων της Κρήτης.

20 Μαΐου

Έναρξη της γερμανικής αερεπίθεσης. Βομβαρδισμοί, ρίψεις αλεξιπτωτιστών στα Χανιά, στο Ρέθυμνο και στο Ηράκλειο. Τοπικές συγκρούσεις Γερμανών εισβολέων με τα συμμαχικά στρατεύματα, τα οποία σημαντικά ενισχύονται από τους ένοπλους Κρητικούς.

21 Μαΐου

Οι Γερμανοί θέτουν κύριο στόχο τους την κατάληψη του Αεροδρομίου του Μάλεμε, όπου το απόγευμα προσγειώνονται αεροπλάνα με σημαντικές γι' αυτούς στρατιωτικές ενισχύσεις.

Η Βρεττανική ναυτική μοίρα καταστρέφει γερμανική νηοπομπή που κατευθυνόταν προς την Κρήτη.

22 Μαΐου

Το αεροδρόμιο του Μάλεμε καταλαμβάνεται οριστικά από τους Γερμανούς.

Διθέσια αναγνωριστικά υδροπλάνα Arado Ar-196 A-3 "βολτάρουν" πάνω από τα Χανιά.

Τα Χανιά μας σήμερα

23 Μαΐου

Η ελληνική πολιτική ηγεσία εγκαταλείπει την Κρήτη.

Ο Τσώρτσιλ στέλνει μήνυμα στο Στρατηγείο της Μέσης Ανατολής: "Η Μάχη της Κρήτης πρέπει να κερδιθεί".

24 Μαΐου

Οι γερμανικοί βομβαρδισμοί στις Κρητικές πόλεις συνεχίζονται.

Στα Χανιά οι Γερμανοί έχουν ήδη την πρωτοβουλία των κινήσεων. Στο Ρέθυμνο και στο Ηράκλειο οι αμυνόμενοι δηλώνουν ότι θα συνεχίσουν τη μάχη "μέχρις εσχάτων".

25 Μαΐου

Οι Γερμανοί προελαύνουν στο εσωτερικό του Νομού και καταλαμβάνουν την Κάντανο. Απρόσμενη ήταν γι' αυτούς η μανιώδης αντίσταση του λαού, τον οποίο εκδικούνται αμέσως με εκτελέσεις, λεηλασίες, πυρπολήσεις των χωριών, με κάθε είδους τρομοκρατικές πράξεις.

26 Μαΐου

Οι Γερμανοί καταλαμβάνουν το Γαλατά. Οι συμμαχικές δυνάμεις προσπαθούν να προστατεύσουν τα Χανιά.

Ο Φράϊμπεργκ δηλώνει ότι η θέση τους είναι απελπιστική.

27 Μαΐου

Ο αρχιστράτηγος της Μέσης Ανατολής στέλνει διαταγή εκκένωσης του νησιού από τις συμμαχικές δυνάμεις. Για τη διάσωσή τους θα σταλούν πλοία του αγγλικού στόλου.

Καταλαμβάνονται τα Χανιά.

28 Μαΐου

Αρχίζει η κάθοδος των συμμαχικών στρατευμάτων προς τα Σφακιά.

Οι Βρεττανοί εκκενώνουν την πόλη του Ηρακλείου και επιβιβάζονται σε πλοία που φθάνουν στο λιμάνι.

Ιταλικά στρατεύματα καταλαμβάνουν το Νομό Λασιθίου.

29 Μαΐου

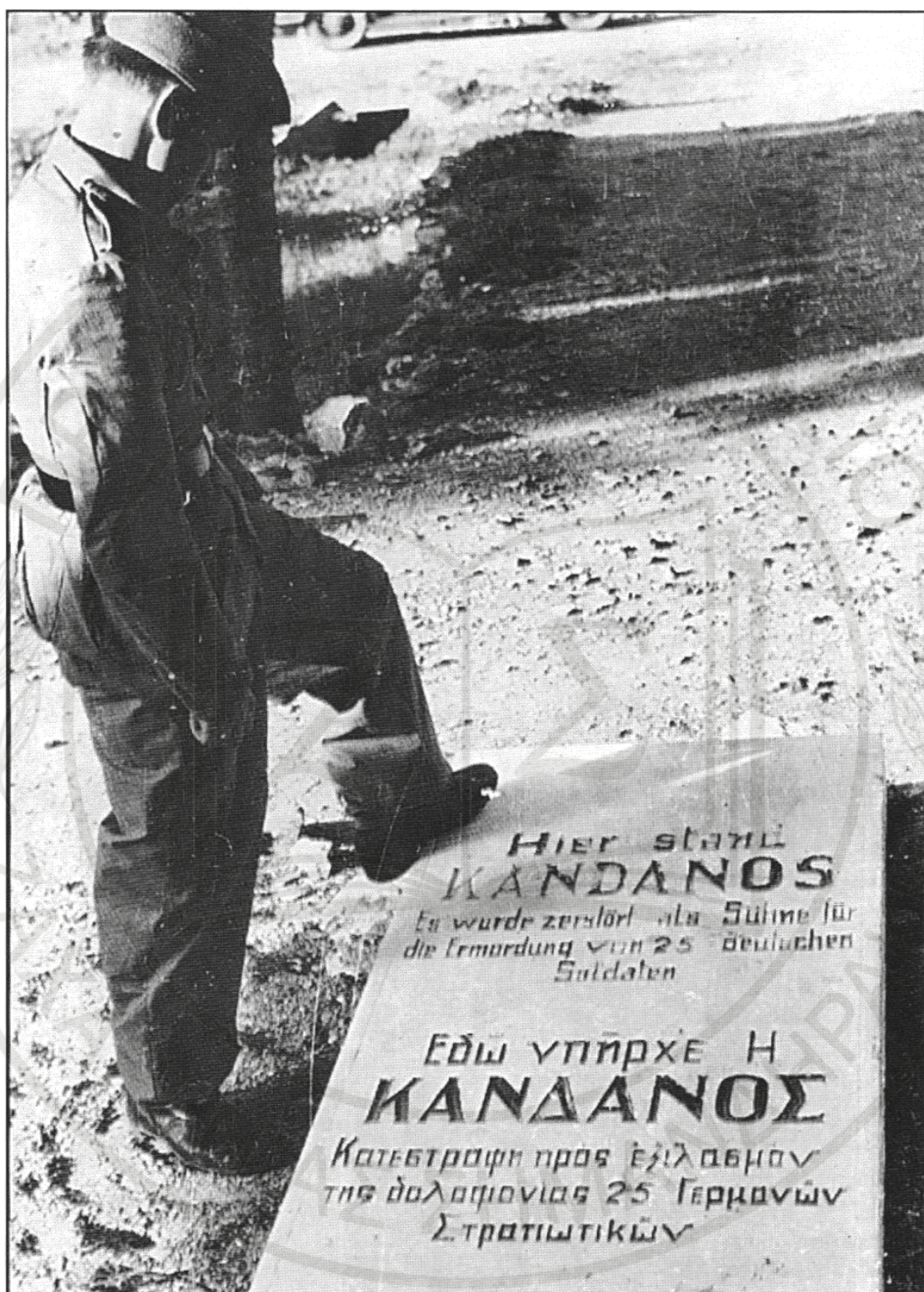
Ρέθυμνο και Ηράκλειο καταλαμβάνονται από τους Γερμανούς.

30 Μαΐου

Ο Φράϊμπεργκ αποχωρεί από την Κρήτη.

31 Μαΐου

Το τελευταίο βρετανικό πλοίο παραλαμβάνει μέρος των συμμαχικών στρατευμάτων. Οι εναπομείναντες παραδίδονται ή καταφεύγουν στις ορεινές περιοχές της Κρήτης. Η περίοδος της σκληρής γερμανικής κατοχής έχει αρχίσει. Ταυτόχρονα είχε αρχίσει και η ιστορία της υψηλόφρονος αντίστασης του Κρητικού λαού.

CHRONOLOGY OF THE BATTLE OF CRETE

28.10.1940

Commencement of the Greek war.

November 1940

Great Britain undertakes the defence of Crete. The Cretan Division is transferred to Athens.

December 1940

On the orders of General Headquarters, the civil guards of Crete are organized.

April 15, 1941

The Germans decide to occupy Crete.

End of April 1941

The transfer of Greek and British military power from the mainland to Crete is planned.

April 23, 1941

The Greek political leadership (the King, the Prime Minister and others) is transferred to Hania

April 28, 1941

Meeting of Greek leaders and British officers in Hania.

It is decided to strengthen the military defence of Crete.

April 30, 1941

Freyberg is appointed Commander of the Allied Forces on the island.

May 14

The German start systematic bombing of military targets on Crete.

May 20

Start of the German air raids. Bombing and dropping of parachutists on Hania, Rethymnon and Heraklion. Local clashes between the German invaders and the Allied Forces, which are tenaciously supported by the armed Cretan population.

May 21

The main aim of the Germans is the occupation of Maleme Airport where that afternoon their airplanes land with important military reinforcements.

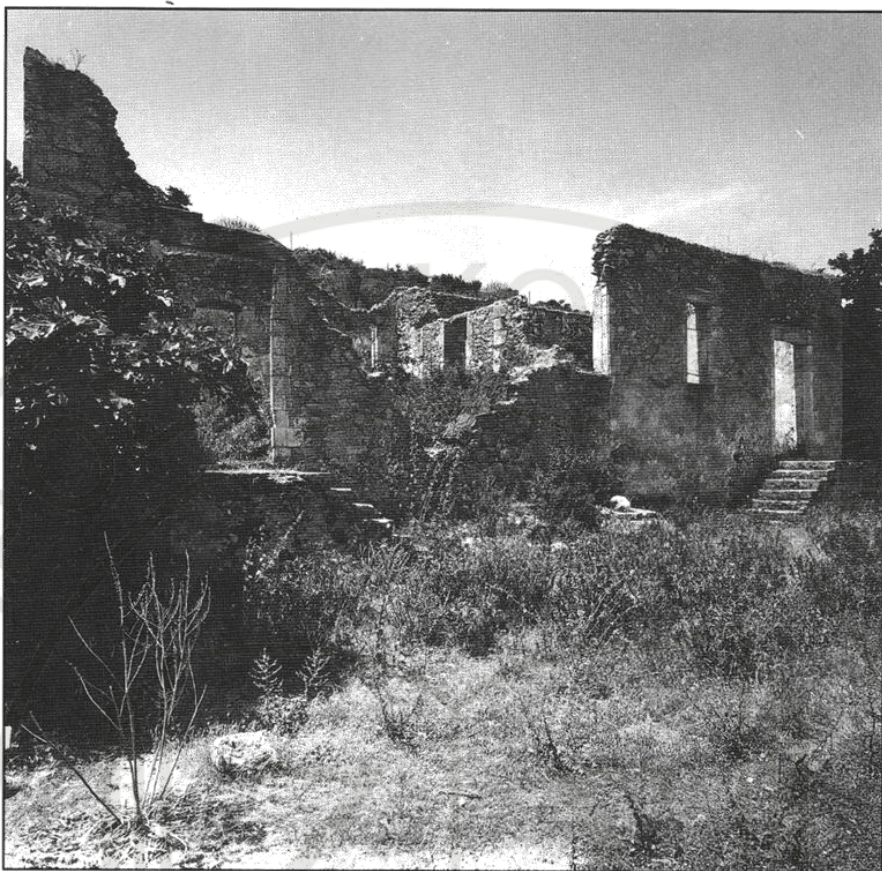
The British naval forces destroy German convoys sailing towards Crete.

May 22

Maleme airport is finally occupied by the Germans.

May 23

The Greek political leadership leaves Crete.

Το Δημοτικό Σχολείο Βαφέ μετά το βομβαρδισμό του από τους Γερμανούς.
8-12-1944 - Τελευταία Μάχη κατά των Γερμανών.

Το Δημοτικό Σχολείο σήμερα

Churhill sends message to Middle East Headquarters: "The Battle of Crete must be won".

May 24

German bombings of Cretan towns continue. In Hania, the Germans, already have taken initiative. In Rethymnon and Heraklion the defenders declare that they will continue the battle "to the last".

May 25

The Germans advance inland and occupy Kandanos. Unexpected for them was the tenacious resistance of the population for which vengeance is taken immediately by executions, pillage, burning of villages and other kinds of terroristic acts.

May 26

The Germans occupy the village of Galatas. The Allied Forces attempt to protect Hania.

Freyberg declares that their position is desperate.

May 27

The Middle East Commander - in - Chief gives orders to the Allied Forces to withdraw from the island. British ships are sent to their rescue.

Occupation of Hania.

May 28

Retreat of the Allied Forces from Crete commences from Sfakia, The Allied Forces evacuate Heraklion by ship.

Italian troops occupy the area of Lasithi.

May 29

German occupation of Rethymnon and Heraklion.

May 30

Freyberg departs from Crete.

May 31

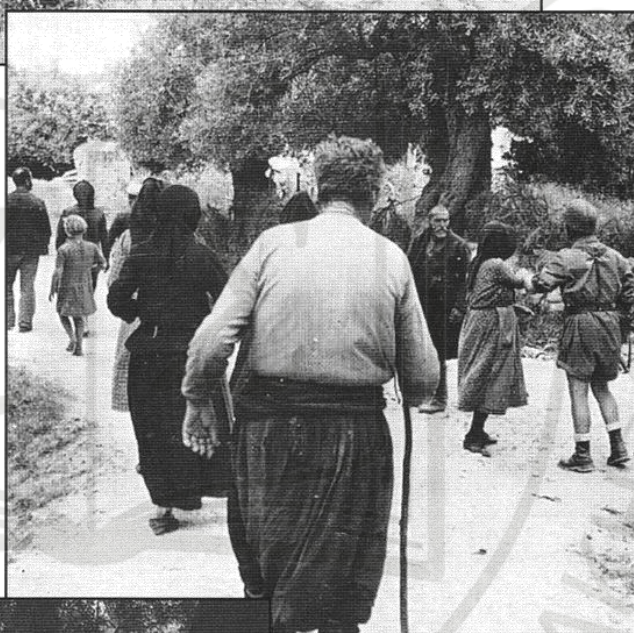
The last British ship evacuates many of the Allied Forces. The remaining troops surrender or take refuge in the mountainous regions of Crete.

The oppressive German occupation in all its severity has begun.

At the same time the story of the proud Cretan resistance commences.

Οι ηρωικοί κάτοικοι του Κοντομαρί
οδηγούνται στο εκτελεστικό απόσπασμα

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

56ης επετείου της Μάχης της Κρήτης

Α' ΓΕΝΙΚΑ

Από τις 8 το πρωί της 16ης μέχρι το βράδυ της 25ης Μαΐου, ορίζεται γενικός σημαιοστολισμός των καταστημάτων, των Δημοσίων Υπηρεσιών, των ΟΤΑ, των ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ, των Τραπεζών καθώς και των πλοίων που βρίσκονται στο λιμάνι της Σούδας.

Β' ΕΙΔΙΚΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 16 ΜΑΪΟΥ

- 18.00: Τελετή έναρξης Διεθνών Σκοπευτικών Αγώνων στο ΚΑΜΠΑΝΙ Ακρωτηρίου. Δεξίωση.
Οργάνωση: Σκοπευτικοί Σύλλογοι "ΒΑΡΔΑΣ" και ΣΚΟΛΕΚ.

ΣΑΒΒΑΤΟ 17 ΜΑΪΟΥ

- 09.00: Α' ημέρα Σκοπευτικών Αγώνων
α) Κυνηγετικού όπλου TRAP - SKEET.
β) Σταθερού Στόχου
- 11.30: Ναύσταθμος Κρήτης - Μνημείο Αφανούς Ναύτου.
- Επιμνημόσυνη Δέηση.
- Κατάθεση Στεφάνων από τον Διοικητή Ναυστάθμου Κρήτης και εκπρόσωπο του Βρεττανικού Ναυτικού.
- Ενός λεπτού σιγή.
- Ανάκρουση Εθνικών Ύμνων Μεγάλης Βρετανίας και Ελλάδας.
- 19.30: Δήμος Σούδας - Δημαρχείο
- Έκθεση Ζωγραφικής με θέμα "Η Μάχη της Κρήτης" από μαθητές του 1ου και 2ου Δημοτικού Σχολείου Σούδας.
- Εκδήλωση μαθητών των Σχολείων Σούδας για την Ειρήνη και Συναδέλφωση των Λαών.
- Ομιλία από τον κ. Γεώργιο Μανουσέλη και αναφορά στα γεγονότα αποχώρησης των Γερμανών κατακτητών από το Λιμάνι της Σούδας από επιζώντες κατοίκους.

56TH ANNIVERSARY OF THE BATTLE OF CRETE

SCHEDULE OF CELEBRATION ACTIVITIES

A' GENERAL

From 8 a.m. of the 16th of May until the evening of the 25th, the national flag will be raised at all the shops, Public Services, Municipal Buildings, Banks, as well as the ships at Souda Bay.

B' DAILY SCHEDULE

FRIDAY, MAY 16th

- 18.00: Opening ceremony of the International Shooting Games at Kambani, Akrotiri.
Reception. Organized by the Shooting Clubs "VARDAS" and "SKOLEK".

SATURDAY, MAY 17th

- 09.00: First day of Shooting Games
a) Shotgun TRAP-SKEET
b) Steady Target
- 11.30: Naval Station of Crete - Monument of the Missing Sailor
- Memorial Service.
- Laying of wreaths by the Commander of the Naval Station of Crete and a representative of the British Navy.
- Minute of silence.
- National Anthems of Great Britain and Greece.
- 19.30: Municipality of Souda - Town Hall
- Painting Exhibition entitled "The Battle of Crete" by the pupils of the 1st and 2nd Elementary School of Souda.
- Activities for the Peace and Fraternization of the Peoples by the pupils from schools in Souda.
- Speech by Mr. George Manouselis and report on the withdrawal of the German conquerors from the port of Souda by people who witnessed the event.

ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΜΑΪΟΥ

09.00: Β' ημέρα Διεθνών Σκοπευτικών Αγώνων στο Καμπάνι Ακρωτηρίου.

ΔΕΥΤΕΡΑ 19 ΜΑΪΟΥ

- 12.00: Μέγαρο Νομαρχίας.
«ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΤΟΧΗΣ»: Έκθεση φωτογραφίας από το ομώνυμο βιβλίο του Βάσου Μαθιόπουλου.
Οργάνωση: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση (με τη συνδρομή της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Χανίων).
- 17.00: Λήξη Διεθνών Σκοπευτικών Αγώνων, απονομή επάθλων
- 19.00: Λιμανάκι Νέας Χώρας
Εκδήλωση προς τιμή των εκτελεσθέντων και φονευθέντων κατοίκων της Νέας Χώρας (1941-1945).
- Επιμνημόσυνη δέηση
- Αναφορά στα γεγονότα από τον Δάσκαλο και Λαογράφο Σταμάτη Αποστολάκη
- Προσκλητήριο Νεκρών
- Κατάθεση στεφάνων κ.λ.π.
- 20.30: ΝΕΩΡΙΑ. Εγκαίνια εκθέσεων «ΑΝΤΑΡΤΗΣ », «ΕΝΑ ΜΝΗΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ» της Karina Raeck και «ΤΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ 1941-1945» Εταιρεία Διάσωσης Ιστορικών Αρχείων (ΕΔΙΑ) 1940-1974.

ΤΡΙΤΗ 20 ΜΑΪΟΥ

- 10.30: Κολυμπάρι, Μνημείο Πεσόντων Ευελπίδων
- Επιμνημόσυνη Δέηση
- Προσκλητήριο Πεσόντων
- Κατάθεση στεφάνου από τη Σχολή Ευελπίδων
- Ενός λεπτού σιγή
- Ανάκρουση Εθνικού Ύμνου
Ακολουθεί επίσκεψη στην Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης και Ενημέρωση για τη συμμετοχή της Σχολής Ευελπίδων στη Μάχη της Κρήτης (με προβολή διαφανειών) από την Προϊσταμένη του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης κ. Ζαχαρένια Σημανδρακή.

SUNDAY, MAY 18th

09.00 Second day of the International Shooting Games at Kambani, Akrotiri.

MONDAY, MAY 19th

12.00: Inauguration of a Photograph Exhibition regarding the Battle of Crete, from the collection of B. Mathiopoulos - Prefecture Hall.

17.00: End of the International Shooting Games. Award of trophies.

19.00: Port of Nea Hora.

Commemorative events in honour to the executed and murdered people of Nea Hora, (1941 - 1945).

- Memorial Service.

- Report on the facts by the Teacher and Folklorist Stamatis Apostolakis.

- Roll of Honour.

- Laying of wreaths, etc.

20.30: Neoria, Inauguration of the Exhibitions "PARTISAN" A MONUMENT FOR THE PEACE IN CRETE, by Karina Raeck and "THE MESSAGES OF THE NATIONAL RESISTANCE 1941-1945" by the Company for the Preservation of Historical Archives 1940-1974.

TUESDAY, MAY 20th

10.30: Kolymbari, Monument of the Army Cadets who were killed in the battle.

- Memorial Service

- Roll of Honour

- Laying of wreath by the School of Army Cadets.

- Moment of Silence.

- National Anthem of Greece.

Reception at the Orthodox Academy of Crete and report on the role of the School of Army Cadets in the Battle of Crete (with projection of slides) by the Head of the Historical Archive of Crete, Mrs. Zaharenia Simandiraki.

ΤΕΤΑΡΤΗ 21 ΜΑΪΟΥ

10.30: Κερίτης - Αλικιανός.

- Επιμνημόσυνη Δέηση

- Αναφορά στα γεγονότα

από τον υπεύθυνο του Κέντρου Λαϊκής Επιμόρφωσης Αλικιανού κ. Ιωάννη Γαλανάκη.

- Κατάθεση στεφάνων κ.λ.π.

- Παραδοσιακό κέρασμα από την Κοινότητα Αλικιανού.

19.00: Βαφές Αποκορώνου

Εκδήλωση στο Μνημείο του χωριού.

- Επιμνημόσυνη Δέηση

- Αναφορά στα γεγονότα της εποχής από τον Πρόεδρο της Κοινότητας κ. Σπύρο Βουτσαδάκη.

- Κατάθεση στεφάνων κ.λ.π.

Ακολουθεί γεύμα στους προσκεκλημένους.

ΠΕΜΠΤΗ 22 ΜΑΪΟΥ

11.30: ΚΑΝΤΑΝΟΣ. Εορταστικές εκδηλώσεις αφιερωμένες στο ρόλο της Καντάνου στη Μάχη της Κρήτης.

- Επιμνημόσυνη Δέηση

- Αναφορά στα γεγονότα από το Δήμαρχο Καντάνου κ. Κονταδά.

- Κατάθεση στεφάνων κ.λ.π.

- Πτώσεις αλεξιπτωτιστών του Συλλόγου «ΕΡΜΗΣ» Χανίων

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23 ΜΑΪΟΥ

10.00: Επίσημη έπαρση των Σημαιών στο Φρούριο Φιρκά.

10.15: Ναυτικό Μουσείο Κρήτης

Αναφορά στις Ναυτικές Επιχειρήσεις της Μάχης της Κρήτης από τον Πρόεδρο του Ναυτικού Μουσείου Κρήτης Αντιναύαρχο ε.α. Κων/νο Μανιουδάκη.

Ακολουθεί επίσκεψη στην έκθεση της Μάχης της Κρήτης και παρουσίαση νέων εκθεμάτων.

12.00: Επίσκεψη στο Πολεμικό Μουσείο και ξενάγηση στους χώρους του.

WEDNESDAY, MAY 21st

- 10.30: Keritis - Alikianos
- Memorial Service
  - Report on the facts by the Head of the Centre of Folk Education of Alikianos, Mr. Ioannis Galanakis.
  - Laying of wreaths etc.
  - Traditional treat by the Community of Alikianos.
- 19.00: Vafes - Apokoronas
- Commemorative events at the Monument of the village
- Memorial Service.
  - Report on the historical facts by the President of the Community Mr. Spiros Voutsadakis.
  - Laying of wreaths etc.
- Meal offered to the guests.

THURSDAY, MAY 22nd

- 11.30: Kandanos. Celebrating events dedicated to the role of Kandanos in the Battle of Crete.
- Memorial Service.
  - Report on the facts by the Mayor of Kandanos Mr. Kontadas.
  - Laying of wreaths etc.

FRIDAY, MAY 23rd

- 10.00: Official raising of the flags at Firkas Fortress.
- 10.15: Naval Museum of Crete.
- Report on the Naval Operations in the Battle of Crete by the President of the Naval Museum of Crete, Vice Admiral Konstantinos Manioudakis.
- Visit to the exhibition of the Battle of Crete and presentation of new exhibits.
- 12.00: Visit to the War Museum and conducted tour in its halls.

Έναρξη 2ου Πανελληνίου Ποδηλατικού Αγώνα “Μάχη της Κρήτης” με τη συνεργασία Ποδηλατικού Συλλόγου “ΤΑΛΩΣ”.

- 15.00: Α΄ διαδρομή.
Μάλεμε (Αεροδρόμιο) - Βουκολιές - Κάντανος - Στροβλές - Βουλγάρω - Καστέλι - Μάλεμε.
- 20.30: ΝΕΩΡΙΑ. Κεντρική ομιλία από τη Νομάρχη Χανίων κ. Αλέκα Μαργογιαννάκη.
- Συναυλία από τη χορωδία Χανίων με το έργο “Μαουτχάουζεν” στίχοι Ι. Καμπανέλη και μουσική Μίκη Θεοδωράκη.
(Με τη συνεργασία της ΕΡΑ Χανίων)

ΣΑΒΒΑΤΟ 24 ΜΑΪΟΥ

- 11.00: Γαλατάς Νέας Κυδωνίας
- Επιμνημόσυνη δέηση
- Αναφορά στα γεγονότα από το Δήμαρχο Νέας Κυδωνίας κ. Νίκο Αποστολάκη.
- Κατάθεση στεφάνων κ.λ.π.
- Λαϊκός αγώνας δρόμου.
- Ακολουθεί γεύμα στους βετεράνους και στους επισήμους από το Δήμο Ν. Κυδωνίας.
- 15.00: Β΄ Διαδρομή Πανελληνίου Ποδηλατικού Αγώνα.
Μάλεμε (Αεροδρόμιο) Βλαχερωνίτισσα (Ύψωμα 107) Ταυρωνίτης - Χρυσαιγή - Ποντικιανά - Σκουτελώνας - Μάλεμε (επτά στροφές).
- 18.00: Συμμαχικό Νεκροταφείο Σούδας
Επιμνημόσυνη δέηση, κατάθεση στεφάνων κ.λ.π.
Οργάνωση: Βρετανική Πρεσβεία.
- 21.00: ΝΕΩΡΙΑ. Πολιτιστικές εκδηλώσεις με παραδοσιακή Μουσική και χορούς της Κρήτης.
Οργάνωση Δήμος Χανίων.

ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΜΑΪΟΥ

Γ΄ Ημέρα Πανελληνίων Ποδηλατικών Αγώνων

- 10.00: Αγ. Απόστολοι - Αγώνες Ταχύτητας (Παιδων - Εφήβων - Ανδρών)
Λήξη Αγώνων.

Start of the 2nd Panhellenic Cycling Race “The Battle of Crete”

15.00: First run

Airport of Maleme - Voukolies - Kandanos - Strovles - Voulgaro - Kasteli - Maleme.

20.30: NEORIA. Main speech of the Prefect of Chania Mrs. Aleka Markogiannaki.

- Concert by the Choir of Chania, playing the “Mauthausen” (lyrics by I. Kambanelis and music by Mikis Theodorakis).

SATURDAY, MAY 24th

11.00: Galatas, Nea Kydonia

- Memorial Service

- Report on the facts by the Mayor of Nea Kydonia, Mr. Nikos Apostolakis.

- Laying of wreaths etc.

- Running race

Meal offered to the Veterans and officials by the Municipality of Nea Kydonia.

15.00: Second run of the Panhellenic Cycling Race.

Airport of Maleme - Vlaheronitissa (hillock 107) - Tauronitis - Hrysaugi - Pondikiana - Skoutelonas - Maleme.

18.00: Allies’ Cemetery at Souda.

Memorial Service, laying of wreaths etc.

Organized by the British Embassy.

21.00: NEORIA. Cultural events with traditional music and Cretan dances.

Organized by the Municipality of Chania.

SUNDAY, MAY 25th

Third Day of the Panhellenic Cycling Race

10.00: Ag. Apostoli - Speed Race

End of the race

- 11.00: Κίσσαμος. Επίσημη Δοξολογία. Εκδήλωση στο Μνημείο Πεσόντων.
- Επιμνημόσυνη Δέηση
  - Αναφορά στα γεγονότα από το Δήμαρχο Κισάμου κ. Α. Σχετάκη.
  - Κατάθεση στεφάνων κ.λ.π.

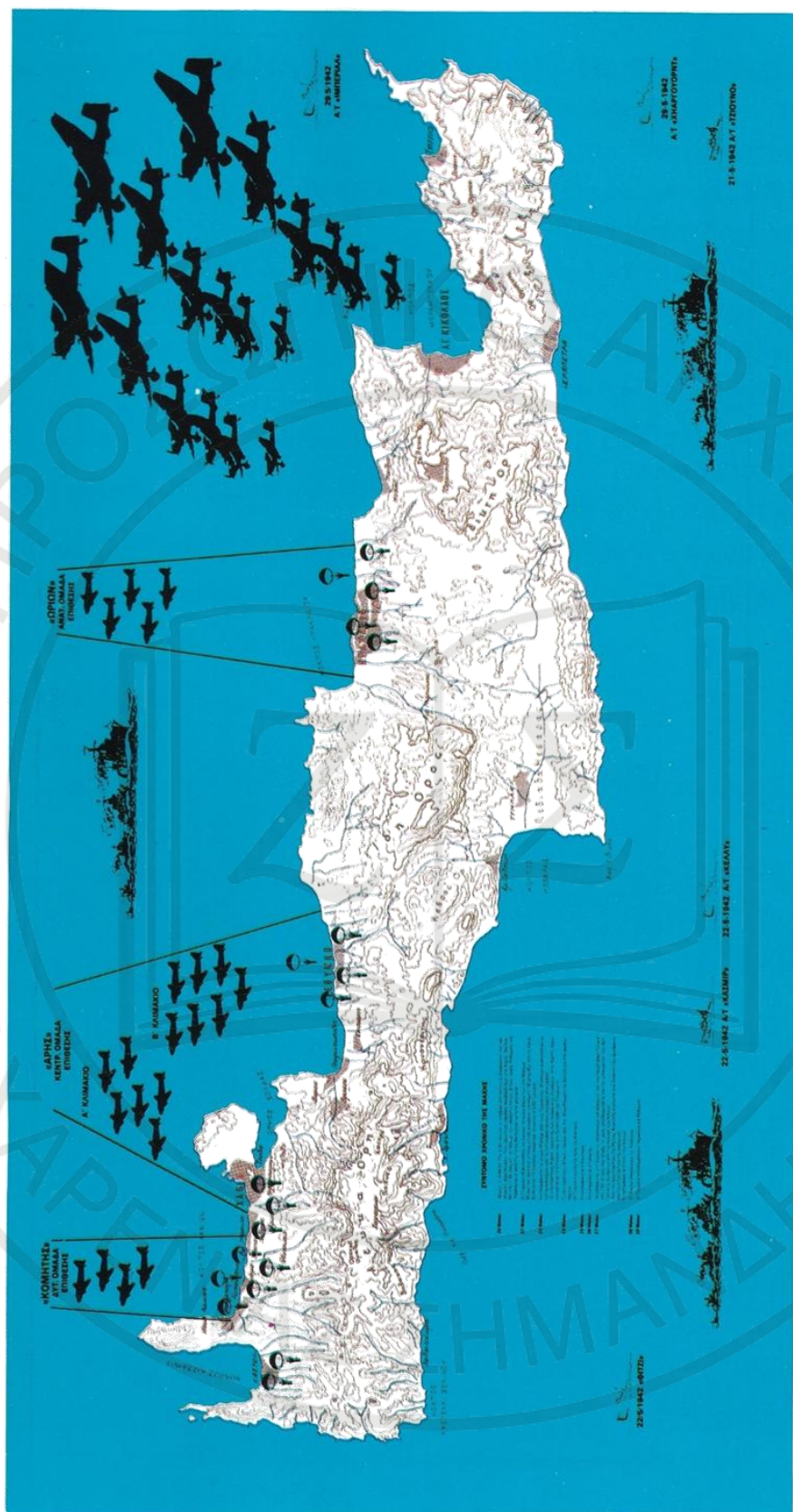
Ακολουθεί γεύμα στους προσκεκλημένους από το Δήμο Κισάμου.

- 19.00: Εκδήλωση στο Μνημειακό Συγκρότημα Μάχης της Κρήτης (Συκολιά Γαλατά)
- Επιμνημόσυνη δέηση - Δρώμενα
  - Προσκλητήριο νεκρών
  - Κατάθεση στεφάνων κ.λ.π. (με τη συνεργασία της ΕΡΑ Χανίων)

- 22.00: Δεξίωση Βετεράνων - Επισήμων στο Ξενοδοχείο ΞΕΝΙΑ από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χανίων και το Δήμο Χανίων (με προσκλήσεις).

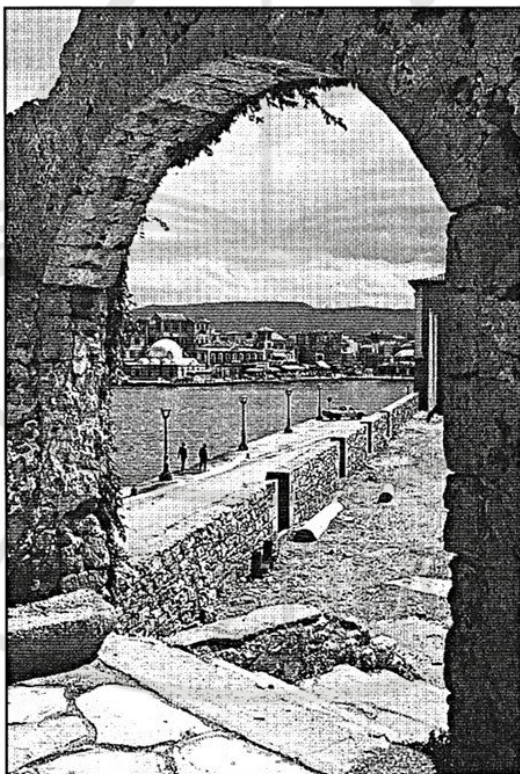
**Η Νομάρχης Χανίων
Αλέκα Μαργογιαννάκη**

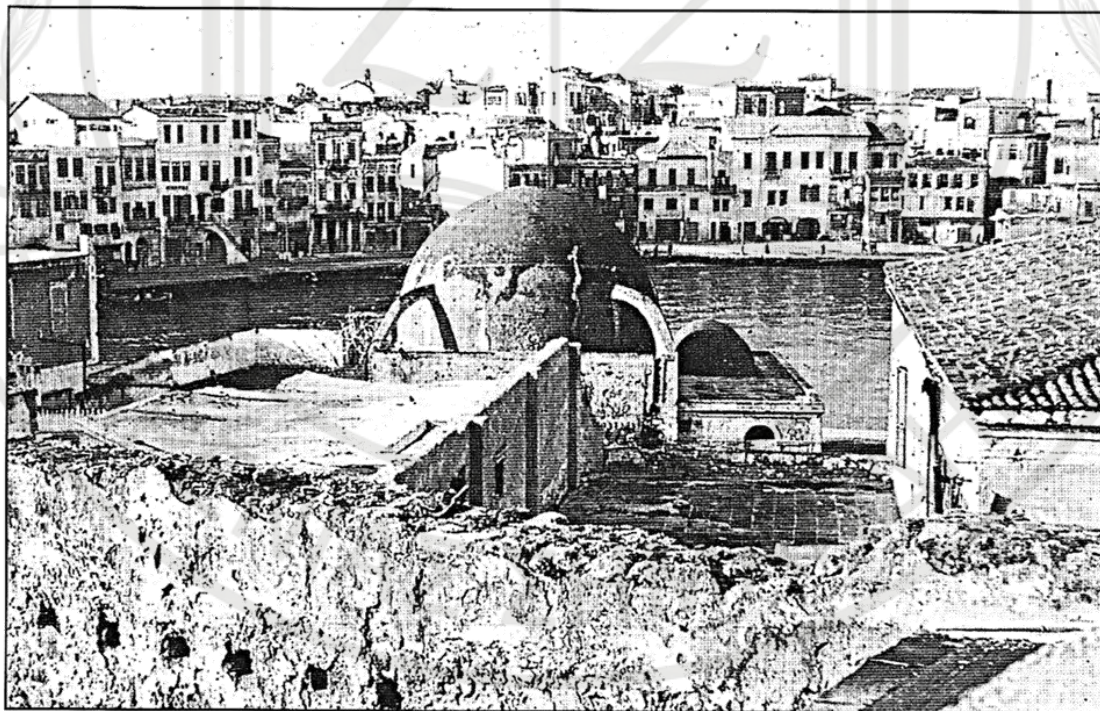
- 11.00: Kisamos. Formal Te Deum. Commemorative events at the Monument of the People killed in the battle.
- Memorial Service.
  - Report on the facts by the Mayor of Kisamos Mr. A. Shetakis.
  - Laying of wreaths etc.
- Meal offered to the guests by the Municipality of Kisamos.
- 19.00: Commemorative events at the Monument of the Battle of Crete (Sykolia, Galatas)
- Report on the historical facts.
  - Memorial Service
  - Roll of Honour
  - Laying of wreaths etc.
- 22.00: Reception in honour of the Veterans and Officials at the Hotel Xenia by the Prefectural Administration of Chania (invitations required).

**The Prefect of Chania
Aleka Markogiannaki**

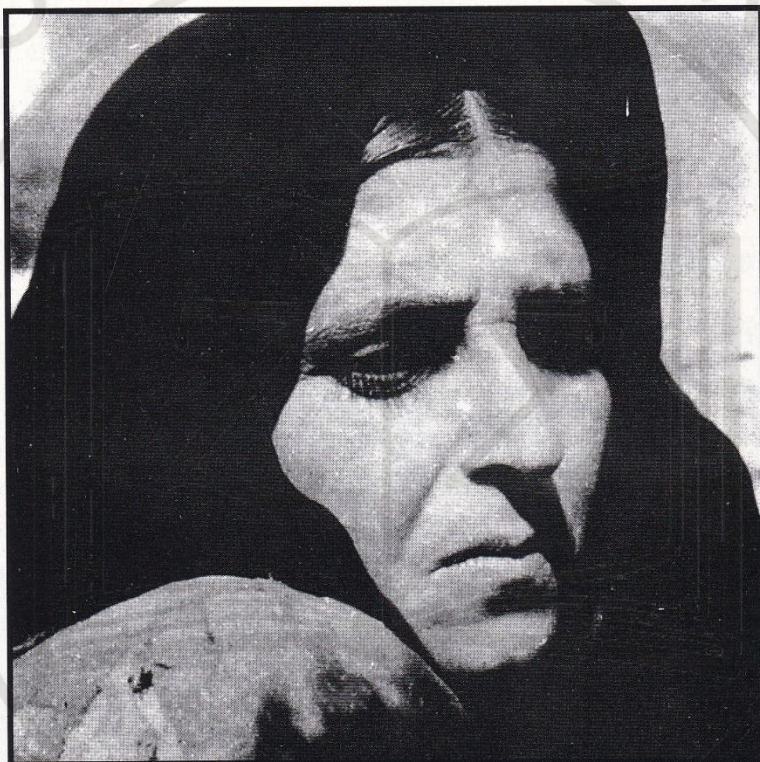

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ 56ΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

- 1) Ιωάννη Κλωνιζάκη, αναπληρωτή Νομάρχη, Πρόεδρο Ν.Ε. Σχεδιασμού και Υποδομών, ως Πρόεδρο.
- 2) Κωνσταντίνo Μανιουδάκη, Αντιναύαρχο ε.α., Πρόεδρο Ναυτικού Μουσείου Κρήτης.
- 3) Χρήστο Κοτσώνη, Τχη ΠΖ, ως εκπρόσωπο της V. Μ. Πεζικού.
- 4) Ιωάννη Κουλιεράκη, αντιδήμαρχο Χανίων, ως εκπρόσωπο του Δημάρχου Χανίων.
- 5) Ιωάννη Χατζηδάκη, Πρόεδρο Κοινότητας Βάμου, ως εκπρόσωπο της ΤΕΔΚ, αναπληρούμενο από τον Σπύρο Δαράκη Πρόεδρο Κοιν. Μαλαθύρου.
- 6) Ζαχαρένια Σημανδηράκη, προϊσταμένη του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης.
- 7) Γεώργιο Λυρώνη, Δ/ντή Πολιτισμού-Αθλητισμού της Νομ. Αυτ. Χανίων.
- 8) Δημ. Νικολακάκη, υπάλληλο της Νομ. Αυτ. Χανίων.
- 9) Ιωσήφ Μαρκάκη, υπάλληλο της Νομ. Αυτ. Χανίων.
- 10) Μαρία Αμπελά, φιλόλογο, του Γραφείου Πολιτ.-Αθλητισμού.
- 11) Καλογεράκη Κυριάκο, τέως υπάλληλο υπουργείου Εσωτερικών.

Άποψη του δυτικού τμήματος του λιμανιού των Χανίων.

Οι γυναίκες της Κρήτης. Ατίμητο στήριγμα του αγώνα.

Φωτογραφίες κατοχής από τα βιβλία Γ. Μπριντάκη και Β. Μαθιόπουλου

Σκίτσο εξωφύλλου Α. Δρουδάκη